

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยา ฉบับที่ 22/3 กันยายน 2555 เป็นฉบับที่เกี่ยวกับปฏิกิริยาที่เกิดจากการบริจาคโลหิต คือบทบรรณาธิการเรื่อง **มาตรฐานการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคโลหิต** โดย ศ.พญ.พิมล เชี่ยวคิลป์ ได้มาจากข้อสรุปร่วมกันระหว่าง International Society of Blood Transfusion และ European haemovigilance network ซึ่งสามารถยึดถือเป็นที่ยึดอ้างอิงในการทำ hemovigilance ของโรงพยาบาลและสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะจะได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเปรียบเทียบกันได้ ฉบับนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับ 2 เรื่อง ได้แก่เรื่อง **การศึกษาอาการไม่พึงประสงค์และผลข้างเคียงของผู้บริจาคที่เกิดจากการบริจาคเกล็ดเลือด (plateletpheresis) และเม็ดเลือดแดง (red cell apheresis) ณ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย** โดย คุณสมใจ สมบัตินิมิตสกุล หัวหน้างานรับบริจาคโลหิตเฉพาะส่วน ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ และคณะ เป็นการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 1 ปี ในพ.ศ. 2554 ซึ่งมีจำนวนการบริจาคทั้งหมด 11,531 ครั้ง นับว่าเป็นแหล่งข้อมูลใหญ่ สมควรได้เผยแพร่เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิง และใช้สำหรับเป็นแนวทางพัฒนางานต่อไป เรื่องที่ 2 คือ **ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการบริจาคโลหิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส** โดย คุณอนงค์ศรี สิมศิริ และคณะ จากสำนักงานเหล่ากาชาด จังหวัดยะลา และ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา เป็นการศึกษาที่สามารถนำไปพัฒนา การรณรงค์ เพื่อเพิ่มผู้บริจาคโลหิตทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท โดยเฉพาะเน้นให้เพิ่มความสนใจรณรงค์การบริจาคโลหิตในกลุ่มวัยรุ่น

บทความพิเศษเรื่อง **การบริหารจัดการความเสี่ยง: ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย** โดย ศ.พญ.พิมล เชี่ยวคิลป์ ผู้จัดการระบบคุณภาพ และ พญ.สร้อยสอางค์ พิกุลสดี ผู้อำนวยการศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้แจกแจงความเสี่ยงชนิดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในห่วงโซ่การให้โลหิต (blood transfusion chain) พร้อมทั้งมาตรการแก้ไขป้องกัน เพื่อให้ศูนย์บริการโลหิตฯ เป็นองค์กรที่สามารถเป็นที่พึ่งพิงของผู้ป่วยที่ต้องใช้โลหิตทั่วทั้งประเทศ ได้อย่างเพียงพอและปลอดภัย

ย่อวารสารเรื่อง **การศึกษาข้อมูลย้อนหลังของ Coombs' crossmatch หลังจากการตรวจกรองแอนติบอดีให้ผลลบเปรียบเทียบกับระหว่างวิธี conventional tube test กับวิธี microcolumn technology** โดยคุณกัลยา เกิดแก้วงาม ฝ่ายผลิตน้ำยาแอนติซีรัม และผลิตภัณฑ์เซลล์ ศูนย์บริการโลหิตฯ ก็น่าสนใจที่จะทราบว่าผลของ Coombs crossmatch เป็นอย่างไร ในรายที่ตรวจกรองแอนติบอดีแล้วให้ผลลบ โดยเปรียบเทียบวิธี conventional tube test และ microcolumn technique

พิมล เชี่ยวคิลป์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

ก่อนอื่นต้องกล่าวขอภัยสมาชิกวารสารฯทุกท่าน ที่เล่มนี้ออกล่าช้าไปเล็กน้อย เนื่องจากได้มีการปรับเปลี่ยนบรรณาธิการและคณะบรรณาธิการตามกรรมการบริหารสมาคมโลหิตวิทยาฯ ที่ได้มีการเลือกตั้งใหม่ นอกจากนี้ยังได้มีการปรับนโยบายเพื่อจะยกระดับให้วารสารฯ ของเราพร้อมที่จะรองรับการเข้าสู่ชุมชนเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community, AEC) ในอีก 2 ปีข้างหน้า และอาจยกระดับขึ้นเป็นวารสารโลหิตวิทยาฯ ในภูมิภาคนี้ โดยจะพยายามปรับให้เป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น ดังนั้นหากสมาชิกวารสารฯ หรือผู้สนใจจะส่งผลงานเป็นภาษาอังกฤษ ก็จะเป็นที่น่ายินดี แต่ก็ต้องมีบทความเป็นภาษาไทยด้วย นอกจากนี้คณะบรรณาธิการจะได้เชิญชวนให้โลหิตแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ และผู้สนใจในภูมิภาคนี้ส่งผลงานมาลงตีพิมพ์ในวารสารของเราต่อไป สำหรับวารสารเล่มนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับที่น่าสนใจ คือ **ผลการรักษาด้วยยา Deferiprone (GPO-L-ONE®) ในโรคธาลัสซีเมียในผู้ใหญ่ที่มีภาวะธาตุเหล็กเกิน** โดย นลวันท์ เชื้อเมืองพาน ผลการศึกษาพบว่ายาขับธาตุเหล็ก Deferiprone มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ ผู้ป่วยสามารถทนต่อยาได้ดี ผลข้างเคียงน้อย ที่พบบ่อยได้แก่คลื่นไส้อาเจียน พบประมาณร้อยละ 10 ผลข้างเคียงที่ทำให้จำนวนเม็ดเลือดขาวต่ำพบเพียง 1 ราย แต่ก็ไม่ต่ำมากจนถึงระดับ agranulocytosis การเฝ้าระวังติดตามผลข้างเคียงดังกล่าว

จึงมีความจำเป็น สำหรับเรื่อง **Acquired Factor VIII Inhibitor ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์** โดย ศุภกัญญา วงศ์รักษพานิช และคณะ ได้นำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจ เกี่ยวกับลักษณะทางคลินิก การรักษาและผลการรักษา แม้ว่าจะเป็นโรคที่พบได้น้อย พบสาเหตุประมาณร้อยละ 43 การวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง จะสามารถให้การรักษาได้อย่างรวดเร็ว จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยตอบสนองดีต่อยา กดภูมิคุ้มกัน และพยากรณ์โรคที่ดี เป็นที่น่าสนใจว่าผู้ป่วยในการศึกษาไม่ได้ได้รับการรักษาด้วย plasma exchange เลย ส่วนอีกเรื่องหนึ่งคือ **การหาสาเหตุของภาวะซีดโดยใช้ขั้นตอนการแยกโรคทางคลินิก** โดย ธงชัย เบญจเจริญวงศ์ และคณะ ได้แสดงให้เห็นว่า การใช้ข้อมูลทางคลินิกและการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม จะช่วยให้หาสาเหตุของภาวะซีดได้ถูกต้อง เร็วและไม่เสียค่าใช้จ่ายมากโดยไม่จำเป็น แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลดังกล่าวเป็นการศึกษาจากผู้ป่วยในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สาเหตุของภาวะซีดอาจแตกต่างจากผู้ป่วยทั่วไปหรือผู้ป่วยนอก จึงน่าจะได้มาศึกษาเพิ่มเติม จะยิ่งช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้มากขึ้น

อานุกาฬ เลขะกุล
บรรณาธิการ